

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 10 października 2023 r.

FB.III.431.11.2023.AL

**Pani
Sybila Zimmerman
Burmistrz Zdieszowic
ul. Bolesława Chrobrego 34
47-330 Zdieszowice**

Wystąpienie pokontrolne

- I. Dane identyfikacyjne kontroli.
  1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Urząd Miejski w Zdieszowicach, ul. Bolesława Chrobrego 34, 47-330 Zdieszowice (dalej: Urząd Miejski).
  2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:
    - art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹,
    - art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²,
    - art. 175 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.
  3. Zakres kontroli:
    - a) przedmiot kontroli: prawidłowość ustalenia: kwoty dotacji stanowiącej zwrot części wydatków poniesionych w 2021 r. w ramach funduszu sołeckiego oraz kwoty dochodów utraconych w 2021 r. z tytułu zwolnienia od podatku od nieruchomości przedsiębiorcy o statusie centrum badawczo – rozwojowego.
    - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.
  4. Rodzaj kontroli: problemowa.
  5. Tryb kontroli: zwykły.
  6. Termin kontroli: od 9 do 23 sierpnia 2023 r.
  7. Skład zespołu kontrolnego:
    - Agnieszka Lubasińska, Kierownik Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego - kierownik zespołu kontrolnego,
    - Anna Marciniak, inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.
  8. Kierownik jednostki kontrolowanej:
Sybila Zimmerman - data objęcia stanowiska 21 listopada 2018 r. (dalej: Burmistrz).
  9. Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. nr 4/2023.

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 190

² Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Oceną objęto zagadnienia związane z prawidłowością ustalenia kwoty dotacji stanowiącej zwrot części wydatków poniesionych w 2021 r. w ramach funduszu sołectkiego oraz kwoty dochodów utraconych w 2021 r. z tytułu zwolnienia od podatku od nieruchomości przedsiębiorcy o statusie centrum badawczo – rozwojowego.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Gminy Zdzeszowice w kontrolowanym zakresie ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami.

Podstawą oceny pozytywnej było:

- prawidłowe ustalenie wysokości środków przypadających na dane sołectwo przez Burmistrza,
- terminowe poinformowanie sołtysów o wysokości środków przypadających w ramach funduszu sołectkiego przez Burmistrza,
- terminowe złożenie wniosków przez sołtysów do Burmistrza, które zawierały oszacowanie kosztów wraz z uzasadnieniem,
- terminowe złożenie wniosku przez sołtysa o zmianę przedsięwzięcia, które zawierało niezbędne elementy,
- prawidłowe ustalenie wysokości utraconych przez gminę dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości przedsiębiorców o statusie centrum badawczo – rozwojowego oraz terminowe złożenie wniosku o zwrot w tym zakresie.

Natomiast stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- nieodrżucenia przez Burmistrza wniosku sołectwa, który nie spełniał warunków określonych w ustawie o funduszu sołectkim,
- wykonania montażu dodatkowych 2 sztuk nowych kompletnych stanowisk słupowych oświetleniowych, które nie zostały zaplanowane we wniosku o przyznanie środków z funduszu sołectkiego na rok 2021,
- wystawiania dowodów OT w terminach niezgodnych z wewnętrznymi uregulowaniami,
- klasyfikowania środków trwałych niezgodnie z przepisami Rozporządzenia w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych.

Uwarunkowania organizacyjne skontrolowanej działalności mające związek z zakresem kontroli.

1. Fundusz sołectki.

1.1. Jednostki pomocnicze utworzone w Gminie Zdzeszowice – sołectwa.

Zgodnie ze Statutem Gminy Zdzeszowice przyjętym Uchwałą nr LVII/379/2018 Rady Miejskiej w Zdzeszowicach z dnia 17 października 2018 r.(ze zm.) w Gminie mogą być tworzone jednostki pomocnicze. Zgodnie § 12 Statutu w Gminie utworzono następujące sołectwa, tj.:

1. Sołectwo Januszkowice,
2. Sołectwo Jasiona,
3. Sołectwo Krępna,
4. Sołectwo Oleszka z osadą Dalnie,
5. Sołectwo Rozwadza,
6. Sołectwo Żyrowa.

Na podstawie analizy statutów poszczególnych sołectw zespół kontrolny ustalił, że sołectwa prowadzą gospodarkę finansową w ramach budżetu Gminy. Organami nadzoru i kontroli nad działalnością sołectw są: Rada Miejska i Burmistrz na zasadach określonych w statutach tych jednostek. Księgowość dochodów i wydatków sołectw prowadzona była przez Urząd Miejski.

1.2. Wyodrębnienie funduszu sołectkiego w Gminie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołectkim⁴, Rada Miejska w Zdzeszowicach Uchwałą nr XLVII/359/2014 z dnia 27 marca 2014 r. wyraziła zgodę na wyodrębnienie w budżecie Gminy środków stanowiących fundusz sołectki. Uchwałę podjęto z zachowaniem terminu określonego w art. 2 ust. 2 powyższej ustawy, tj. do 31 marca roku poprzedzającego rok budżetowy, którego dotyczy. W myśl art. 2 ust. 3 przedmiotowej ustawy, uchwała o wyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu ma zastosowanie do kolejnych lat budżetowych następujących po roku, w którym została podjęta.

Na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy o funduszu sołectkim Gmina dokonała wyliczenia wysokości kwoty bazowej oraz wysokości środków funduszu sołectkiego przypadających na poszczególne sołectwa.

Wysokość kwoty bazowej wyniosła 4 131,65 zł i została wyliczona na podstawie następujących danych:

- Sprawozdania Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 r. - wysokość wykonanych dochodów bieżących Gminy Zdzeszowice – 64 957 845,56 zł,
- Głównego Urzędu Statystycznego o liczbie ludności gminy według stanu w dniu 31.12.2019 r. (15 722 osób).

[Dowód, akta kontroli str. 1-10]

Wysokość środków przypadających na dane sołectwo obliczono według wzoru ujętego w art. 3 ust. 1 ustawy o funduszu sołectkim. W poniższej tabeli zaprezentowano dane.

Lp.	Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców danego sołectwa wg stanu na dzień 30.06.2020 r.	Wysokość środków przypadających na dane sołectwo w zł	Przyznana wysokość środków na dane sołectwo (dziesięciokrotność Kb) w zł
1	Sołectwo Januszkowice	1 036	51 067,19	41 316,50
2	Sołectwo Jasiona	390	24 376,74	24 376,74
3	Sołectwo Krępna	723	38 135,13	38 135,13
4	Sołectwo Oleszka z osadą Dalnie	187	15 989,49	15 989,49
5	Sołectwo Rozwadza	898	45 365,52	41 316,50
6	Sołectwo Żyrowa	814	41 894,93	41 316,50
	Razem	4 048	216 829,00	202 450,86

Burmistrz informację o wysokości kwoty bazowej i wysokości środków funduszu sołectkiego przypadających w 2021 r. przekazał:

- sołtysom pismem z 14 lipca 2020 r.⁵ wypełniając dyspozycję art. 3 ust. 2 ustawy o funduszu sołectkim,
- Wojewodzie Opolskiemu 13 lipca 2020 r., wypełniając dyspozycję art. 3 ust. 3 ustawy o funduszu sołectkim.

[Dowód, akta kontroli str.11-17]

⁴Dz. U. z 2014 r. poz.301 z późn. zm.

⁵ Wysyłka zawiadomień nastąpiła 14 lipca 2020 r.

1.3. Prowadzenie ksiąg rachunkowych w Urzędzie Miejskim.

Zasady rachunkowości wprowadzono Zarządzeniem nr SG.120.27.2017 Burmistrza Zdieszowic z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia zasad polityki rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Zdieszowicach z późniejszymi zmianami.

Z załącznika nr 8 do ww. Zarządzenia wynika, że Księgi rachunkowe prowadzone były z wykorzystaniem programu komputerowego firmy xxxxx z siedzibą w Poznaniu. Natomiast na podstawie zapisów Zarządzenia Burmistrza z 21 grudnia 2022 r. do prowadzenia urzędów księgowych wykorzystywany jest program Firmy xxxxx.⁶, w którym wyodrębniono m.in.:

- Podsystem Budżet – do prowadzenia urzędów księgowych budżetu Gminy Zdieszowice,
- Podsystem Finansowo – Księgowy do prowadzenia urzędów księgowych jednostki budżetowej Urzędu Miejskiego w Zdieszowicach.

Dokumentacja określająca zasady prowadzenia rachunkowości spełniała w kontrolowanym okresie wymagania art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷.

1.4. Wnioskowanie o środki z funduszu sołectkiego na 2021 rok.

Analiza złożonych przez sołectwa wniosków o przyznanie środków finansowych z funduszu sołectkiego wykazała, że:

- wszystkie wnioski złożono w terminie, tj. do 30 września poprzedzającego rok budżetowy, którego dotyczył wniosek,
- zawierały one wskazanie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji na terenie sołectwa w ramach przypadających środków (z wyjątkiem wniosku Sołectwa Krępna),
- wnioski sołectw: Jasiona oraz Oleszka dotyczyły realizacji wspólnego przedsięwzięcia pn. Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego w Oleszce, sfinansowanego w części środków przypadających sołectwu Jasiona,
- przedsięwzięcia ujęte we wnioskach mieściły się w zakresie zadań własnych Gminy oraz służyły poprawie warunków życia i jakości usług świadczonych mieszkańcom,
- nie było przypadków, by wnioski zmierzały do usunięcia skutków klęski żywiołowej,
- wszystkie zostały zatwierdzone do realizacji; nie było przypadków odrzucenia przez Burmistrza lub Radę Miejską wniosku sołectwa jako niespełniającego wymagań formalnych lub merytorycznych,
- w przypadku wniosku sołectwa Krępna z dnia 30 września 2020 r. o przyznanie środków z funduszu sołectkiego na rok budżetowy 2021, Burmistrz nie odrzucił wniosku pomimo, że kwota w nim zawarta, na zadania, była zawyżona o 500,00 zł, w stosunku do kwoty prawidłowo naliczonej i wskazanej sołectwu przez Burmistrza w informacji z 14 lipca 2020 r.

Stwierdzona nieprawidłowość.

Nieodrzućenie wniosku o przyznanie w roku budżetowym 2021 Sołectwu Krępna środków z funduszu sołectkiego, w którym zgłoszono trzy zadania do wykonania na kwotę ogółem 38 635,13 zł, tj.:

- 1) Zakup wyposażenia kuchni i sal w budynku wielofunkcyjnym w Krępnej (m.in. krzesła, stołów i lodówki) na kwotę 7 500,00 zł,
- 2) Zagospodarowanie działki przed budynkiem wielofunkcyjnym w Krępnej - wymiana zużytej kostki brukowej na kwotę 20 000,00 zł,

⁶ Zarządzenie nr SG.120.25.2022 Burmistrza Zdieszowic z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia zmiany zasad polityki rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Zdieszowicach

⁷ Dz.U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.

- 3) Wykonanie projektu zagospodarowania działki nr 115 - teren za boiskiem sportowym wraz ze ścieżką spacerowo-rekreacyjną nad potokiem Krępna na kwotę 11 135,13 zł,

natomiast zgodnie z informacją przekazaną sołtysowi Krępnej wartość funduszu sołectkiego na 2021 r. wynosiła 38 135,13 zł.

Zgodnie z art. 5 ust. 5 ustawy o funduszu sołectkim, w związku z art. 5 ust. 3 i art. 3 ust. 2 tej ustawy, Burmistrz w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku odrzuca go, gdy nie spełnia on warunków określonych w informacji przekazanej sołtysowi co do wysokości przypadających danemu sołectwu środków finansowych.

Z-ca Burmistrza wyjaśnił, że: *Jednym z punktów Zebrania Wiejskiego Sołectwa Krępna w dniu 25 września 2020 r. było zgłaszanie propozycji zadań społeczno-gospodarczych do realizacji w ramach Funduszu Sołectkiego na rok 2021. Kwota do dyspozycji Sołectwa zgodnie z otrzymanym pismem z Urzędu Miejskiego wynosiła 38.135,13 zł. Taka też kwota została zapisana w pkt 5 porządku obrad zebrania.*

Podczas podziału tej kwoty na wybrane zadania wkraść się błęd techniczny komputerowy polegający na wpisaniu kwoty 7.500,00 zł zamiast 7.000,00 zł dla zadania „Zakup wyposażenia kuchni oraz sal w budynku wielofunkcyjnym w Krępnej, m. in. krzesła, stołów i lodówki”.

Podczas analizy wniosku w Urzędzie Miejskim została ta oczywista omyłka pisarska zauważona. W związku z panującą w owym czasie sytuacją covidową sprawa ta była wyjaśniana telefonicznie z Sołtysem Krępnej (w załączeniu oświadczenie). Ustalono, że kwota dla zadania powinna wynosić 7.000,00 zł i taką kwotę określono w dokumentach przekazanych do Skarbnik Gminy Zdzeszowice. (...) w naszej ocenie odrzucenie wniosku z powodu omyłki pisarskiej (wyjaśnionej telefonicznie) byłoby niekorzystne dla Sołectwa.

Wyjaśnienie zostało przyjęte. Wskazuję jednak, że ustawodawca określił w sposób precyzyjny, jak należy postąpić z wnioskiem gdy nie spełnia on warunków opisanych w ustawie i nie dopuścił nawet w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii⁸ do zmiany wniosku po przeprowadzonej rozmowie telefonicznej. Biorąc jednak pod uwagę fakt, że w protokole z Zebranie Wiejskiego Sołectwa Krępna wskazano prawidłowo ogólną kwotę jaka należała się z funduszu sołectkiego w roku 2021, dlatego też wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód, akta kontroli str. 18-30]

Ostatecznie środki funduszu sołectkiego zostały określone dla 6 sołectw w wysokości 202 450,86 zł i wprowadzone do budżetu Gminy Uchwałą nr XXIX/226/2020 Rady Miejskiej w Zdzeszowicach z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie uchwały budżetowej na 2021 r.

W załączniku nr 5 do Uchwały określono środki wyodrębnione do dyspozycji sołectw na 2021 r. w podziale na wydatki bieżące i majątkowe.

Plan wydatków funduszu sołectkiego w podziale na poszczególne sołectwa z zastosowaniem podziałek klasyfikacji budżetowej wprowadzono Zarządzeniem Burmistrza Zdzeszowic nr SG.0050.320.2020 z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie planu finansowego budżetu Gminy Zdzeszowice na 2021 r., które zostało zmienione Zarządzeniem nr SG.0050.431.2021 r. z 30 września 2021 r.⁹

⁸ art. 27 ustawy z dnia 7 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania społeczno-gospodarczym skutkom COVID-19.

⁹ Zmieniono podziałkę klasyfikacji budżetowej z § 4300 na § 6050 dla zadania realizowanego przez Sołectwo Krępna pn. wykonanie projektu zagospodarowania terenu działki za boiskiem sportowym wraz ze ścieżką spacerowo-edukacyjną nad potokiem Krępna.

W trakcie roku budżetowego 1 sołectwo, skorzystało z możliwości określonej w art. 7 ust. 1 ustawy o funduszu sołeckim, tj. złożyło wniosek o zmianę zakresu przedsięwzięcia przewidzianego do realizacji w ramach funduszu sołeckiego. Zespół kontrolny potwierdził prawidłowość działań w przedmiotowym zakresie. Wniosek o zmianę został złożony do Urzędu Miejskiego w Zdzeszowicach w wymaganym terminie, tj. nie później niż do 31 października 2021 r. Wniosek zawierał wszystkie elementy wymagane ustawą o funduszu sołeckim. Zmiana nazwy zadania¹⁰ została wprowadzona Zrządzeniem nr SG.0050.394.2021 Burmistrza Zdzeszowic z dnia 30 czerwca 2021 r.

Zestawienie złożonych wniosków przez sołectwa dołączono do akt kontroli.

[Dowód, akta kontroli str. 31-178, 445]

Z przedstawionej ewidencji księgowej konta 980 - Plan finansowy wydatków budżetowych wynika, że zmiany w planie finansowym przeprowadzane były na bieżąco, konto na koniec roku 2021 nie wykazywało salda.

1.5. Wydatkowanie środków funduszu sołeckiego w 2021 roku.

Wydatki sołectw w ramach funduszu sołeckiego realizowane były przez Gminę Zdzeszowice. Ewidencja wydatków prowadzona była na koncie 130-20-000-020000(...)-40 pn. Rachunek bieżący jednostki – wydatki Urząd Miejski w Zdzeszowicach (...) Zadania własne z Funduszu Sołeckiego. Analityka była prowadzona w systemie księgowym wg klasyfikacji budżetowej i realizowanych zadań przez poszczególne sołectwa.

Na podstawie ewidencji księgowej, prowadzonej w Urzędzie Miejskim w Zdzeszowicach, konta 130-20 (...) -40 ustalono, że wydatki poniesione w 2021 r. w ramach funduszu sołeckiego wyniosły 199 988,76 zł i stanowiły 98,78 % środków, o które wniosowały sołectwa. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Nazwa sołectwa	Kwota wnioskowana przez sołectwo	wydatki	Kwota niewydatkowana	%
1	Sołectwo Januszkowice	41 316,50	39 988,53	1 327,97	96,79%
2	Sołectwo Jasiona	24 376,74	23 525,98	850,76	96,51%
3	Sołectwo Krępna	38 135,13	37 915,66	219,47	99,42%
4	Sołectwo Oleszka z osadą Dalnie	15 989,49	15 989,49	0,00	100,00%
5	Sołectwo Rozwadza	41 316,50	41 252,60	63,90	99,85%
6	Sołectwo Żyrowa	41 316,50	41 316,50	0,00	100,00%
	Łącznie	202 450,86	199 988,76	2 462,10	98,78%

Zespół kontrolny na podstawie ewidencji księgowej dokonał analizy struktury wydatków poniesionych w ramach funduszu sołeckiego, co zaprezentowano w tabeli poniżej:

Nazwa sołectwa	Plan ze zmianami	Dział	Rozdział	Paragraf	Kwota wydatku w zł	% udział sumy dane paragrafu do sumy końcowej
Jasiona	15 000,00	921	92195	4210	14846,30	

¹⁰ W dziale 921 rozdziale 92195 § 4210 dokonano zmiany nazwy zadania: zadanie w budżecie o nazwie „Fundusz Sołeczki wsi Jasiona – zakup wyposażenia do Sali spotkań w budynku remizy strażackiej w Jasionej (m.in. piłkarzyki, stół do tenisa stołowego, telewizor) otrzymało brzmienie: „Fundusz Sołeczki wsi Jasiona – zakup wyposażenia do Sali spotkań w budynku remizy strażackiej w Jasionej (m.in. piłkarzyki, stoły, telewizor).

Nazwa sołectwa	Plan ze zmianami	Dział	Rozdział	Paragraf	Kwota wydatku w zł	% udział sumy dane paragrafu do sumy końcowej
				4210 Suma	14846,30	7,42%
Jasiona	5 000,00	921	92195	4270	4991,41	
Krępna	20 000,00	700	70005	4270	19982,35	
				4270 Suma	24973,76	12,49%
Krępna	7 000,00	921	92195	4210	6933,31	
				4210 Suma	6933,31	3,47%
Krępna	11 135,13	900	90095	6050	11000,00	
Jasiona	4 376,74	900	90095	6050	3688,27	
Oleszka	15 989,49	900	90095	6050	15989,49	
Rozwadza	41 316,50	900	90095	6050	41252,60	
Januszkowice	41 316,50	900	90015	6050	39988,53	
Żyrowa	41 316,50	926	92695	6050	41316,50	
				6050 Suma	153235,39	76,62%
				Suma końcowa	199988,76	100,00%

Dane finansowe wskazują, że najwyższą kwotę wydatków poniesiono na wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych (§ 6050) oraz zakup usług remontowych (§ 4270).

Ponadto zespół kontrolny dokonał szczegółowej analizy wydatkowania środków z funduszu sołeckiego w 2021 r. na podstawie wniosków złożonych przez wszystkie sołectwa.

Na podstawie przeprowadzonego w toku niniejszej kontroli badania wydatkowania środków z funduszu sołeckiego stwierdzono m.in., że:

- poddane analizie środki funduszu wykorzystane zostały na realizację przedsięwzięć zgłoszonych we wnioskach sołectw (z wyjątkiem przedsięwzięcia dotyczącego wykonania oświetlenia w technologii LED ul. Spokojnej w Januszkowicach zgłoszonego przez Sołectwo Januszkowice),
- wszystkie sfinansowane w ramach funduszu sołeckiego przedsięwzięcia były zgodne z zasadami określonymi w art. 2 ust. 6 ustawy o funduszu sołeckim, tj. były zadaniami własnymi gminy (dotyczyły najczęściej terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych), działania te służyły rozwijaniu usług ukierunkowanych na spędzanie czasu wolnego (w szczególności realizacji gminnego celu strategicznego „Jakość życia¹¹),
- nie było przypadków wykorzystania środków funduszu na pokrycie działań zmierzających do usunięcia skutków klęski żywiołowej w rozumieniu art. 2 ust. 7 ustawy o funduszu sołeckim,
- skontrolowane dowody księgowo poniesione przez sołectwa sprawdzone zostały pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez upoważnione osoby. Wszystkie zobowiązania wynikające z faktur zostały

¹¹ Strategia Rozwoju Gminy Zdzeszowice na lata 2021-2030.

uregulowane do dnia 31 grudnia 2021 r. oraz prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej wraz z zastosowaniem odpowiednich podziałek klasyfikacji budżetowej.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Wykonanie montażu dodatkowych 2 sztuk nowych kompletnych stanowisk słupowych oświetleniowych, które nie zostały zaplanowane we wniosku o przyznanie środków z funduszu sołeckiego na rok 2021 złożonego przez Sołectwo Januszkowice. Zgodnie z art. 2 ust. 6 ustawy o funduszu sołeckim, środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które zgłoszone są we wniosku, o którym mowa w art. 5 ww. ustawy.

Z-ca Burmistrza wyjaśnił, że: *Na zebraniu ustalono że zostaną posadowione 4 punkty świetlne w ramach zadania „Wykonanie oświetlenia w technologii LED ul. Spokojnej w Januszkowicach” na odcinku ulicy Spokojnej od posesji nr 1a do skrzyżowania z dw nr 423, taka ilość punktów świetlnych wynikała ze wstępnego oszacowania kosztów przez sołectwo. Należy jednak zaznaczyć, że docelowo mieszkańcy chcieli oświetlić cały odcinek ulicy Spokojnej tj. od skrzyżowania z dw 423 do posesji nr 3.*

Po analizie przekazanych przez Sołectwo do Urzędu Miejskiego dokumentów okazało się, że przedmiotowa kwota wystarczy na wykonanie 6 lamp (na całej długości ulicy Spokojnej), co przyniesie niewątpliwie większe korzyści dla mieszkańców i użytkowników drogi, gdyż zostanie oświetlona cała ulica (droga ta jest licznie uczęszczana przez mieszkańców, gdyż prowadzi do kościoła i cmentarza).

W związku z panującą w owym czasie pandemią COVID-19, w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców sprawa ta była ustalana telefonicznie z panią Sołtys Januszkowic (w załączeniu oświadczenie). Uzgodniono, że wykonane zostanie 6 szt. lamp na całym odcinku ul. Spokojnej w Januszkowicach (do posesji nr 3), co wpłynie korzystnie na bezpieczeństwo i komfort życia mieszkańców. (...)

Wyjaśnienie zostało przyjęte, lecz nie wpływa na ustaloną nieprawidłowość. Odnosząc się do argumentu, iż w związku z panującą w roku 2020 pandemią, sprawa zmiany zakresu rzeczowego przedsięwzięcia została ustalono telefonicznie należy mieć na uwadze, że ustawodawca nie wprowadził w ustawie o funduszu sołeckim zastosowanego przez Gminę uproszczenia polegającego na podejmowaniu decyzji w drodze ustaleń telefonicznych. Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 7 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania społeczno-gospodarczym skutkom COVID-19¹² w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, oraz w okresie 3 miesięcy po ich odwołaniu, kompetencje zebrania wiejskiego dotyczące uchwalania wniosku w sprawie przyznania środków z funduszu sołeckiego, o którym mowa w art. 5 ust. 2 i 7 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim, lub wniosku o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu przewidzianych do realizacji w ramach funduszu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim, może wykonywać rada sołecka na wniosek sołtysa.

W związku z powyższym prace związane z montażem 2 dodatkowych punktów świetlnych, które zostały oszacowane przez Gminę na kwotę 13 315,44 zł zostały poniesione z naruszeniem art. 2 ust. 6 ustawy o funduszu sołeckim według którego środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które zgłoszone są we wniosku, o którym mowa w art. 5 ww. ustawy.

[Dowód, akta kontroli str. 179-203]

¹² Dz. U. z 2020 r. poz. 1747.

- 2) Wskazanie rozdziału 90095¹³ w opisie merytorycznym faktury zaewidencjonowanej pod numerem 41/INW¹⁴ (oraz jej zatwierdzenie w ww. rozdziale do zapłaty), zamiast rozdziału 90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg, w którym zaplanowano ten wydatek. Powyższe działanie narusza zapisy § 16 pkt 4, 5 i 6 Instrukcji w sprawie obiegu dokumentów¹⁵.

Z-ca Burmistrza wyjaśnił, że: *pomyłka w opisie merytorycznym ww. faktury powstała wskutek błędu pisarskiego (...). Poprawy rozdziału poprzez skreślenie i wskazanie prawidłowego dokonano w części zawierającej dekretację wydatku. Poprzez niedopatrzenie nie dokonano poprawy rozdziału w części zatwierdzającej kwotę do wypłaty.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód, akta kontroli str. 204-226, 179-180]

- 3) Błędne określenie, w trzech dokumentach OT¹⁶, klasyfikacji środków trwałych jako KŚT 8-80-809 pozostałe narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie gdzie indziej niesklasyfikowane a tym samym stawki amortyzacyjnej 20% dla trzech urządzeń siłowych sfinansowanych z § 6050¹⁷ naruszając zapisy załącznika do Rozporządzenia w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych¹⁸ oraz art. 30 ust. 1 pkt 2 w powiązaniu z art. 40 ust. 2 ustawy z 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej¹⁹. Jednostki sektora finansów publicznych, podobnie jak inne podmioty gospodarki narodowej, dla celów ewidencyjnych, podatkowych i sprawozdawczych są zobowiązane do stosowania w tym zakresie przepisów rozporządzenia w sprawie KŚT. Ustalono, że jednostka w 2018 r. rozpoczęła inwestycję pn. „Zagospodarowanie terenu działki nr 285/1 w Rozwadzy” poprzez budowę urządzeń zabawowych i siłowych oraz urządzenie tego terenu. Rodzaj, zakres i sposób wykonania robót budowlanych został opisany w zgłoszeniu²⁰ i obejmował m.in.: roboty niwelacyjne, ziemne, brukarskie i fundamentowe, montaż urządzeń zabawowych i siłowych, wykonanie nawierzchni bezpiecznych oraz roboty porządkowe. W 2022 r. na podstawie dwóch faktur zakupu o numerach ewidencyjnych 34/INW i 64/INW o łącznej wartości 41 252,60 zł, doposażono ww. teren w urządzenie siłowe, trampolinę oraz urządzenie do street workout, które zostały zamontowane na fundamencie betonowym. Następnie powstałe w wyniku realizacji inwestycji urządzenia siłowe na podstawie niżej wymienionych dowodów :
- OT - 10a/2021 - masażer pleców - wartość 4 600,00 zł,
  - OT - 10b/2021 - zestaw do street workout - wartość 25 050,60 zł;
  - OT - 10c/2021 - trampolina - wartość 11 602,00 zł,
- zostały wprowadzone do ewidencji i sklasyfikowane do grupy 8, niezgodnie z klasyfikacją rodzajową określoną w rozporządzeniu w sprawie KŚT, ponieważ w grupie tej ujmuje się urządzenia niezwiązane trwale z gruntem. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane²¹ urządzenia siłowe oraz zabawowe stanowią obiekty małej architektury, które są obiektami budowlanymi. W objaśnieniach do rozporządzenia w sprawie KŚT wskazano powiązania z Polską Klasyfikacją Obiektów Budowlanych²². W PKOB obiekty budowlane grupowane są w dwóch sekcjach: "Budynki" i "Obiekty inżynierii lądowej i wodnej" czyli obiekty

¹³ 90095 Pozostała działalność.

¹⁴ FV dotyczy wydatków z Funduszu Sołeckiego wsi Januszkowice, na kwotę 39 988,53 zł.

¹⁵ Załącznik do Zarządzenia Nr SG.120.10.2017 Burmistrza Zdzieszowic z dnia 24 maja 2017 r. w sprawie ustalenia przepisów wewnętrznych w Urzędzie Miejskim w Zdzieszowicach.

¹⁶ Dot. wniosku Sołectwa Rozwadza.

¹⁷ Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych

¹⁸ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT), Dz.U. z 2016 r. poz. 1864.

¹⁹ Dz.U. z 2021 r. poz. 955 z późn. zm.

²⁰ Zgłoszenie zamiaru rozpoczęcia robót budowlanych niewymagających pozwolenia na budowę z dnia 28 maja 2018 r.

²¹ Dz.U. z 2021 r., poz. 2351 z późn. zm.

²² Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych z dnia 30 grudnia 1999 r. (Dz.U. Nr 112, poz. 1316)

budowlane nie klasyfikowane jako budynki. Zakwalifikowanie obiektów małej architektury do grupy KŚT 809 - pozostałe narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie gdzie indziej niesklasyfikowane jest niezgodne z przepisami rozporządzenia w sprawie KŚT ze względu na potrzeby prowadzenia ich ewidencji, obliczania amortyzacji (zarówno bilansowej, jak i podatkowej) oraz dla celów statystycznych.

Wyjaśnienie złożył Z-ca Burmistrza: *Urządzenia siłowe zostały zaklasyfikowane do podgrupy 809 ze względu na to, iż stanowią odrębne, samodzielne, funkcjonujące niezależnie od innych urządzeń środki trwałe, które klasyfikuje się w podgrupie 809. Zgodnie z orzecznictwem sądów za obiekt trwale z gruntem związanym uznaje się obiekt, którego nie można odłączyć od gruntu bez uszkodzenia jego konstrukcji (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 12 lutego 2021 r. (sygn. I SA/GI 882/20)). Urządzenia siłowe masażer pleców przytwierdzony jest do przygotowanego podłoża śrubami i jego demontaż nie powoduje uszkodzenia konstrukcji urządzeń, zestaw do street workoutu zakotwiony jest w podłożu w taki sposób, że w przypadku potrzeby istnieje możliwość jego demontażu bez uszkodzania poszczególnych elementów, natomiast trampolina jest trampoliną ziemną, tego typu urządzenia są montowane w ziemi we wcześniej przygotowanym do tego celu podłożu.*

Plac zabaw nie stanowi jednego obiektu inwentarzowego, składa się z gruntu oraz wielu samodzielnych urządzeń.

Zatem zasadne jest ich zakwalifikowanie do podgrupy 809. (...) Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi prezentuje tożsame stanowisko w ww. sprawie uznając, iż plac zabaw zawierający urządzenia siłowe nie stanowi jednego środka trwałego, ale składa się z odrębnych środków trwałych, które klasyfikuje się w podgrupie 809 (Wystąpienie pokontrolne nr WK-602/11/2023 z dnia 10 marca 2023 r. RIO w Łodzi skierowane do Wójta Gminy Rzaśnia).

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, że przedmiotem przytoczonego wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 12 lutego 2021 r. (sygn. I SA/GI 882/20) była decyzja SKO w Katowicach wydana w przedmiocie odmowy zwrotu podatku od nieruchomości w związku z niewłaściwym opodatkowaniem kontenera telekomunikacyjnego jako budowli podczas gdy spełnia on kryteria budynku. Cytowany fragment „za obiekt trwale z gruntem związanym uznaje się obiekt, którego nie można odłączyć od gruntu bez uszkodzenia jego konstrukcji” nie jest sentencją tego wyroku, bowiem Sąd uchyla zaskarżoną decyzję oraz poprzedzającą ją decyzję Burmistrza Miasta O. w celu ponownego przeanalizowania sprawy. Należy zaznaczyć, że WSA w Gliwicach uznaje pogląd, że cyt. „nie ma jednego ustalonego kryterium (...) na rozstrzygnięcie o tym, czy budynek jest trwale związany z gruntem. Dlatego oceniając tę kwestię każdorazowo należy opierać się na okolicznościach faktycznych danej sprawy. W każdym wypadku należy badać, czy dany obiekt stanowi stabilny element przestrzeni. Przy dokonywaniu tej oceny istotne jest ustalenie, czy dany obiekt w sposób standardowy zgodny z ogólnym przeznaczeniem tego obiektu można przenieść w inne miejsce. (...) Oceny trwałości związku obiektu budowlanego z gruntem należy dokonywać z uwzględnieniem jego cech funkcjonalnych. Przy takim założeniu okoliczność, że budynek murowany przy zastosowaniu specjalistycznych technik może zostać odłączony od fundamentów i przesunięty nawet na znaczną odległość (czego przykłady znane są powszechnie w odniesieniu do budynków zabytkowych) nie zmienia faktu, że budynek ten ze swej istoty ma być trwale związany z fundamentami i nie jest przeznaczony do przenoszenia w inne miejsca”. Natomiast odnosząc się do wskazania KŚT 809 dla urządzeń stanowiących wyposażenie placu zabaw wg

przytoczonego stanowiska RIO w Łodzi, należy zauważyć, że z zapisów Rozporządzenia w sprawie KŚT do tej grupy zalicza się **urządzenia zabawowe służące rekreacji codziennej takie jak piaskownice, huśtawki, karuzele niezwiązane trwale z gruntem.**

[Dowód, akta kontroli str. 227-279]

- 4) Wystawienie dokumentów OT potwierdzających przyjęcie na stan środków trwałych wymienionych w pkt 3 przed zakończeniem inwestycji naruszając przepisy wewnętrznych uregulowań. W jednostce obowiązuje Instrukcja w sprawie obiegu dokumentów w Urzędzie Miejskim w Zdzeszowicach²³. Z § 2 ust. 6 pkt 5 obowiązującej Instrukcji wynika, że dokumenty OT sporządzane są w terminach określonych w tym punkcie po kompleksowym zakończeniu inwestycji. Natomiast z przedłożonej dokumentacji wynika, że inwestycja nie została zakończona a dowody OT zostały sporządzone i ujęte w ewidencji księgowej na stronie MA konta 080 jako uzyskane efekty inwestycyjne.

Z-ca Burmistrza wyjaśnił, że: *ze względu na sporządzenie przez pracownika Referatu Inwestycji i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych dokumentów OT dla poszczególnych urządzeń siłowych świadczących o zakończeniu inwestycji, zgodnie z zapisami Polityki Rachunkowości dokonano zapisów na stronie Ma konta 080, stanowiące rozliczenie kosztów trwałych w budowie na uzyskane efekty inwestycyjne.*

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, że należy przestrzegać wewnętrzne przepisy bądź je zaktualizować w tym zakresie. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że zakup i zamontowanie urządzeń wymienionych w pkt 3 nie stanowiło kompleksowego zakończenia inwestycji pn. „Zagospodarowanie terenu działki nr 285/1 w Rozwadzy”.

[Dowód, akta kontroli str. 227-236, 204, 278-279]

- 5) Sporządzenie wymienionych w poniższej tabeli dokumentów OT po terminie wynikającym z § 2 ust. 6 pkt 5 Instrukcji w sprawie obiegu dokumentów w Urzędzie Miejskim w Zdzeszowicach, co w konsekwencji (za wyjątkiem poz. 4) naruszyło art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, wg którego do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

LP.	Sołectwo	Za co	Data wyst. faktury	Data protokołu odb. końcowego	Data OT	Nr OT
1	Oleszka	Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego w Oleszce.	27.08.2021	26.08.2021	31.12.2021	OT 8/2021 (wspólnie z soł. Jasiona)
2	Rozwadza	Zagospodarowanie działki nr 285/1 KM Rozwadza przy ul. Szkolnej - wyposażenie terenu w urządzenia siłowe, trampolinę oraz urządzenie do street workout., z tego:	23.07.2021	22.07.2021	31.12.2021	–
		urządzenie siłowe - masażer pleców na fundamencie	–	–	31.12.2021	OT 10a/2021
		urządzenie siłowe - zestaw do street workout na fundamencie	–	–	31.12.2021	OT 10b/2021

²³ Załącznik do Zarządzenia Nr. SG.120.10.2017 Burmistrza Zdzeszowic z 24 maja 2017 r. z późn. zmianami.

LP.	Sołectwo	Za co	Data wyst. faktury	Data protokołu odb. końcowego	Data OT	Nr OT
		urządzenie siłowe - trampolina na fundamencie	–	–	31.12.2021	OT 10c/2021
3	Januszkowice	Fundusz Sołecki wsi Januszkowice - wykonanie oświetlenia w technologii LED ul. Spokojnej	30.06.2021	29.06.2021	09.12.2021	OT 2/2021
4	Żyrowa	Budowa instalacji nawadniającej boiska w Żyrowej wraz z odwiertem	02.12.2021	02.12.2021	31.12.2021	OT/4/2021

Wyjaśnienie złożył Z-ca Burmistrza podając, że: *dokumenty OT, zostały sporządzone po terminie wynikającym z przyjętych uregulowań zewnętrznych z uwagi na ogłoszony stan epidemii COVID-19 na terenie RP. Pragnę bowiem wskazać, że stan epidemii w ubiegłych latach spowodował konieczność zabezpieczenia ciągłości pracy w tutejszym urzędzie przy zachowaniu wymogów sanitarnych. Wielu pracowników przebywało na kwarantannach lub było chorych z powodu epidemii wirusowej, dlatego w pierwszej kolejności realizowano najpilniejsze zadania. Okresami praca była wykonywana w sposób zdalny. W związku ze stanem epidemii Urząd borykał się z intensywnym wzrostem zadań przy niezmiennym składzie osobowym, w zderzeniu z koniecznością wykonywania powinności pracodawcy. W efekcie nałożenia się ww. problemów w jednym czasie uchybiono bez własnej winy terminowi sporządzenia dokumentów OT. (...).*

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód, akta kontroli str. 280-313, 227-235, 189-191]

- 6) Rozbieżność pomiędzy wskazanym: symbolem ewidencyjnym KŚT na dokumencie OT 8/2021 z 31 grudnia 2021 r. a symbolem KŚT widniejącym na karcie środka trwałego o numerze inwentarzowym ST-879 pn. „Plac do celów rekreacyjnych w Oleszce”, czym naruszono zapisy załącznika do Rozporządzenia w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych oraz art. 30 ust. 1 pkt 2 w powiązaniu z art. 40 ust. 2 ustawy o statystyce publicznej. W wystawionym dokumencie OT zwiększającym wartość ww. środka trwałego w wyniku wykonanego odwodnienia i odprowadzenia wód opadowych oraz podłączenia do istniejącej sieci kanalizacji deszczowej wskazano KŚT 2-29-291, która obejmuje pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane, natomiast na założonej karcie środka trwałego wskazano klasyfikację ŚT 2-22-220, która w Rozporządzeniu w sprawie KŚT obejmuje autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe. Z-ca Burmistrza wyjaśnił, że: (...) „Plac do celów rekreacyjnych w Oleszce” został on wskazany i ujęty w klasyfikacji KŚT 2-22-220, (...) ponieważ Pan (...) omyłkowo zakwalifikował środek trwały. Omyłka wynikała z faktu, że działka o nr ewidencyjnym 192/2 w Oleszce na której zlokalizowany jest plac rekreacyjny posiada w rejestrze gruntów symbol klasoużytku dr, czyli drogi.(...) Pracownik (...) przez przeoczenie nie zauważyła rozbieżności pomiędzy klasyfikacją karty środka trwałego o nr inwentarzowym ST-879 a przekazanym do księgowości dokumentem OT nr 8/2021 z dn. 31 grudnia 2021 r., dotyczącego zwiększania środka trwałego pn.: „Plac do celów rekreacyjnych w Oleszce”. (...)

Wyjaśnienie zostało przyjęte.

[Dowód, akta kontroli str. 280-281, 314-352]

Ponadto stwierdzono, że na koncie 013 pn. Pozostałe środki trwałe zaewidencjonowano wartość zakupionego wyposażenia w wysokości wyższej niż wynika z dokumentu zakupu (różnica wynosi 0,01 zł), czym naruszono art. 31 ust. 1 w związku z art. 28 ust. 2 ustawy o rachunkowości, bowiem wartość początkową środka trwałego stanowi cena jego nabycia.

Na podstawie przedłożonych do kontroli dokumentów ustalono, że jednostka przyjęła na stan wyposażenia cztery sztuki krzeseł jako zbiorczy obiekt inwentarzowy zespolony rodzajowo o numerze inwentarzowym DZ.VI-A8/7-3. Natomiast w dekretacji faktury zaewidencjonowanej pod numerem 4368/FA o łącznej wartości 4 350,31 zł (w tym wartość krzeseł 857,11 zł) wskazano, że łączna wartość zakupionego wyposażenia do ujęcia na koncie 013 wyniosła 4 350,32 zł. Na podstawie przedłożonej karty inwentarzowej dla zakupionych czterech sztuk krzeseł ustalono, że wprowadzona wartość zbiorczego obiektu inwentarzowego wyniosła 857,12 zł zamiast 857,11 zł.

Wyjaśnienie złożył Z-ca Burmistrza podając, że: *na fakturze dokumentującej zakup stołów i krzeseł nie jest wskazana cena jednostkowa poszczególnego składnika, każdorazowo dokonuje się jej wyliczenia. Ze względu na to, iż zarówno stoły jak i krzesła stanowią jednorodne składniki majątku ewidencjonowane są w ewidencji pozostałych środków trwałych pod jedną pozycją nadając im jeden numer inwentarzowy wskazując właściwą ilość (zgodnie przyjętymi w jednostce zasadami Polityki Rachunkowości). Różnica w wysokości 0,01 zł pomiędzy wartością z faktury a wartością składników naniesionych na konto 013 wynika z zaokrąglenia wyniku z przeliczenia wartości krzeseł 857,11 zł przez ilość 4 sztuki. (...)*

Wyjaśnienie zostało przyjęte z zastrzeżeniem, że mając na uwadze art. 10 ust. 3 ustawy o rachunkowości zgodnie z którym w sprawach nieuregulowanych przepisami ustawy, przyjmując zasady (politykę) rachunkowości, jednostki mogą stosować krajowe standardy rachunkowości wydane przez Komitet Standardów Rachunkowości. W części V Krajowego Standardu Rachunkowości nr 11 "Środki trwałe" opisano zasady tworzenia obiektów inwentarzowych m.in. zbiorczych. Wszystkie meble wchodzące w skład pojedynczego obiektu inwentarzowego posiadają w takim przypadku ten sam numer inwentarzowy ale mogą mieć nadane własne podnumery inwentarzowe w ramach ewidencji pomocniczej. Natomiast zgodnie z zapisami części VI pkt 6.1 Poszczególne obiekty inwentarzowe ujmuje się w księgach rachunkowych jednostki w wartości początkowej.

W związku z nieznaczącą różnicą pomiędzy zaewidencjonowaną kwotą na koncie 013 a ceną nabycia zakwalifikowano opisane zdarzenie jako uchybienie.

[Dowód, akta kontroli str. 353-358]

1.6. Wniosek o zwrot z budżetu państwa części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego.

Burmistrz 9 maja 2022 r. złożyła do Wojewody Opolskiego wniosek o zwrot z budżetu państwa części poniesionych wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego za rok 2021. We wniosku wskazano następujące dane:

- kwota bazowa 4 131,65 zł,
- kwota bazowa w kraju 4 859,66 zł,
- kwota wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego wg stanu na 31 grudnia 2021 r. 199 988,76 zł,
- wysokość zwrotu 24,288%,
- kwota zwrotu z tytułu wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego 48 573,27 zł.

Biorąc pod uwagę stwierdzoną nieprawidłowość opisane w pkt. 1.5. ppkt 1 przedmiotowego dokumentu ustalono, że kwota wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego według stanu na 31 grudnia 2021 r. powinna wynosić 186 673,32 zł.

Kontrolująca stwierdziła, że Minister właściwy do spraw administracji publicznej zastosował mechanizm korygujący (na podstawie art. 12 ust. 2 i 3 ustawy o funduszu sołeckim), wobec tego obniżona została wysokość zwrotu z budżetu państwa w 2022 r. części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołeckiego z 40% do 24,288%.

Kwota zwrotu z tytułu wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego wyniosła 48 573,27 zł, a powinna wynosić 45 339,22 zł.

Stwierdzono, że kwota w wysokości ogółem 3 234,05 zł (dot. wniosku Sołectwa Januszkowice) stanowi dotację pobraną w nadmiernej wysokości i zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych podlega zwrotowi do budżetu państwa.

[Dowód, akta kontroli str. 359-371]

2. Kwota dochodów utraconych z tytułu zwolnienia od podatku od nieruchomości przedsiębiorcy o statusie centrum badawczo – rozwojowego.

2.1. Uregulowania prawne.

Zwolnienie od podatku od nieruchomości przedsiębiorców o statusie centrum – badawczo rozwojowego wynika z art. 7 ust. 2 pkt 5a ustawy z 12 stycznia 1991 r o podatkach i opłatach lokalnych²⁴. Z przedłożonych dokumentów wynika, że na terenie Gminy prowadzi działalność przedsiębiorca o takim statusie, co potwierdza Komunikat Ministra Rozwoju i Finansów z 10 lutego 2017 r.²⁵ Zasady i tryb zwrotu z budżetu państwa utraconych przez gminę dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości przedsiębiorców o statusie centrum badawczo – rozwojowego zostały uregulowane w Rozporządzeniu z 9 grudnia 2016 r.²⁶ Gmina wypełniła dyspozycję z § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia, składając poprzez skrzynkę ePUAP wniosek do Wojewody Opolskiego w dniu 10 lutego 2022 r.

Decyzją Ministra Finansów z 9 marca 2022 r. w dziale 756²⁷, rozdziale 75615²⁸ § 2680 pn. Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych – zostały przyznane środki dla Gminy w wysokości 94 295,00 zł, które zostały wprowadzone do budżetu uchwałą z 30 marca 2022 r.²⁹

Wojewoda Opolski środki z tytułu rekompensaty przekazał 14 marca 2022 r. na rachunek bankowy Urzędu Miejskiego w Zdzeszowicach. Środki zostały prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej na koncie 133 – Rachunek budżetu WN i 901 – Dochody budżetu MA.

[Dowód, akta kontroli str. 372-387]

2.2. Prawidłowość ustalenia kwoty dochodów utraconych w 2021 r.

Przepisy § 2 ust. 3 ww. rozporządzenia w sprawie zwrotu utraconych przez gminy dochodów wskazują, że wysokość utraconych dochodów ustala się na podstawie decyzji oraz deklaracji podatkowych na dany rok podatkowy wg stanu na dzień 31 grudnia roku, za który sporządzany jest wniosek, wskazując faktyczne roczne skutki zwolnień ustawowych.

²⁴ Dz. U. z 2019 r., poz. 1170 z późn. zm.

²⁵ Komunikat Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 10 lutego 2017 r. o wydanej decyzji w sprawie nadania przedsiębiorcy statusu centrum badawczo – rozwojowego.

²⁶ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zwrotu utraconych przez gminy dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości w parkach narodowych, rezerwach przyrody oraz przedsiębiorców o statusie centrum badawczo – rozwojowego, Dz. U. z 2016 r. poz. 2083.

²⁷ Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem.

²⁸ Wpływy z podatku rolnego, leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych.

²⁹ Uchwała nr XLIII/340/2022 Rady Miejskiej w Zdzeszowicach z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie dokonania zmian budżetu na 2022 r.

Natomiast z załącznika nr 1 do cytowanego rozporządzenia wynika, że kwotę zwolnienia oblicza się jako iloczyn podstawy opodatkowania oraz stawki podatku od nieruchomości.

Stawki podatku od nieruchomości m.in. związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej zostały określone w Uchwale nr XXVII/2019/2020 Rady Miejskiej w Zdzeszowicach z dnia 28 października 2020 r. i wynosiły dla:

- gruntów – 0,93 zł,
- budynków lub ich części – 22,15 zł,
- budowli – 2% ich wartości określonej zgodnie przepisami ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Dane wykazane we wniosku zostały prawidłowo ustalone i wynikały z przedłożonych do kontroli dokumentów.

[Dowód, akta kontroli str. 388-444]

- III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.
- 1) Nieodrzućenie wniosku sołectwa, który nie spełniał warunków określonych w ustawie o funduszu sołeckim. Przyczyną nieprawidłowości była nieodpowiednia weryfikacja wniosku przez pracownika Urzędu Miejskiego oraz brak nadzoru Burmistrza. Skutkiem naruszenie ustawy o funduszu sołeckim.
  - 2) Wykonanie montażu dodatkowych 2 sztuk nowych kompletnych stanowisk słupowych oświetleniowych, które nie zostały zaplanowane we wniosku o przyznanie środków z funduszu sołeckiego na rok 2021. Przyczyną nieprawidłowości była nieodpowiednia weryfikacja wniosku przez pracownika Urzędu Miejskiego oraz brak nadzoru Burmistrza. Skutkiem nieprawidłowości było zawyżenie kwoty we wniosku o zwrot z budżetu państwa części poniesionych wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego za rok 2021.
  - 3) Wskazanie nieprawidłowego rozdziału w opisie faktury. Przyczyną był błąd pracowników merytorycznych Urzędu Miejskiego, brak odpowiedniego nadzoru przez Kierownika Referatu Budżetowo-Finansowego oraz Zastępcę Burmistrza. Skutkiem było naruszenie wewnętrznego uregulowania.
  - 4) Błędne określenie klasyfikacji środków trwałych w trzech dokumentach OT. Przyczyną nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja przepisów przez pracownika Urzędu Miejskiego. Skutkiem było naruszenie przepisów: Rozporządzenia w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych, ustawy o statystyce publicznej oraz naliczanie amortyzacji wg niewłaściwych stawek.
  - 5) Niejednolite wskazanie symbolu ewidencyjnego KŚT pomiędzy dokumentem OT a kartą środka trwałego. Przyczyną była błędna interpretacja przepisów przez pracownika Urzędu Miejskiego. Skutkiem było naruszenie przepisów: Rozporządzenia w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych, ustawy o statystyce publicznej.
  - 6) Nieterminowe sporządzenie przez inspektora w Referacie Inwestycji i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych dowodów OT oraz brak nadzoru w tym zakresie przez Kierownika Referatu Inwestycji i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych. Przyczyną były braki kadrowe spowodowane epidemią COVID-19 oraz nadmiar zadań. Skutkiem było naruszenie wewnętrznych uregulowań oraz ustawy o rachunkowości.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń: do projektu wystąpienia pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej

Nieprawidłowość wskazana w pkt III.2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego spowodowała skutki prawne wynikające z treści art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w myśl którego „Dotacje udzielone z budżetu państwa pobrane w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2”.

Stosownie do przepisów zawartych w art. 169 ust. 1 pkt 2 oraz art. 169 ust. 2 i ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, żądam **zwrotu dotacji w łącznej wysokości 3 234,05 zł** wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia stwierdzenia nieprawidłowości, tj. od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Powyższego zwrotu należy dokonać na rachunek bankowy Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, prowadzony przez Narodowy Bank Polski Oddział Okręgowy w Opolu, nr **22 1010 1401 0006 9322 3100 0000** w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

W przypadku braku zwrotu ww. środków w wyznaczonym terminie, wydana zostanie stosowna decyzja administracyjna celem wyegzekwowania kwoty dotacji pobranej w nadmiernej wysokości.

Ponadto w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i uchybienia należy:

1. Odrzucać wnioski niespełniające warunków określonych w art. 5 ust. 2-4 ustawy o funduszu sołeckim.
2. Środki funduszu przeznaczać na realizację przedsięwzięć, które zgłoszone są we wniosku, o którym mowa w art. 5 ustawy o funduszu sołeckim.
3. Postępować według obowiązujących uregulowań wewnętrznych w zakresie przeprowadzania kontroli dokumentów pod względem merytorycznym.
4. Stosować przepisy Rozporządzenia w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych w celu prawidłowego ustalenia stawek amortyzacyjnych.
5. Doprowadzić do zgodności pomiędzy symbolami KŚT wskazanymi w dowodach OT oraz na kartach środków trwałych.
6. Sporządzać dowody OT zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości.
7. Na koncie 013 ewidencjonować wartość zakupionego wyposażenia w cenie jego nabycia.

VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości: nie dotyczy.

VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (uchybień), **w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.**

VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda Opolski

Sławomir Kłosowski